

NAVODILO ZA VARNO DELO IN GIBANJE ZUNANJIH IZVAJALCEV V UKC MARIBOR**1. SPLOŠNA VARNOSTNA NAVODILA ZA IZVAJALCE / PODIZVAJALCE**Zunanji izvajalci so dolžni:

1. Navodilo velja za vse objekte oz. za celotno območje Univerzitetnega kliničnega centra Maribor (v nadaljevanju UKC Maribor).
2. Pred vsakim vstopom v UKC Maribor se mora vsak zunanji izvajalec ali podizvajalec oglasiti na vratarnici pri varnostnikih in se evidentirati.
3. Enako se mora narediti tudi na izhodu iz UKC Maribor.
4. Delo izvajalcev v UKC Maribor je dovoljeno le, ko posamezen izvajalec pred začetkom dela podpiše Pisni sporazum o skupnih varnostnih ukrepih na skupnem delovišču in seznam vseh delavcev, ki bodo izvajali dela na delovišču - Izjava izvajalca del, Priloga 1 (velja tudi za podizvajalce). Sporazum se nahaja v pisarni strokovnega sodelavca za varnost in zdravje pri delu (kopija).
5. Pri delu in gibanju po objektih v UKC Maribor je potrebno upoštevati vse opozorilne znake, znake prepovedi in obvestil ter navodila za varno del, itd.
6. Prepovedano je vsako samovoljno poseganje v opremo UKC Maribor, posegati v električne dele naprav, upravljati z delovno opremo, pritiskanje stikal, odpiranje ventilov, itd.
7. Naročnika del obveščati o vseh možnih potencialnih nevarnostih, ki jih opazite na delovišču in lahko ogrožajo varno in zdravo delo na delovišču.
8. Izvajalci del UKC Maribor so dolžni upoštevati veljavno zakonodajo RS ter navodila in ukrepe iz varnosti in zdravja pri delu, upoštevati tudi veljavno zakonodajo in ukrepe iz varstva pred požari, prav tako je potrebno dosledno upoštevanje veljavne okoljske zakonodaje RS, ter navodila in ukrepe ki veljajo za varovanje okolja.

2. VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU Zunanji izvajalci so dolžni upoštevati:

- Gibanje delavcev je dovoljeno samo na območju skupnega delovišča, prepovedano je vstopanje v delovne prostore ali druge prostore, ki niso v okviru delovišča. Dela v prostorih, kjer se izvaja delovni proces (poteka zdravljenje oz. prisotnost pacientov in obiskovalcev), se izvajajo skladno z navodili, ki jih posreduje osebje na oddelku. Vstop je dovoljen le v spremstvu osebja na oddelku/kliniki.
- Obvezna uporaba osebne varovalne opreme skladno z Izjavo o varnosti z oceno tveganja (izvajalca del).
- V UKC Maribor ste dolžni upoštevati cestno prometne predpise, interne označbe oz. omejitve hitrosti.
- Pri izvajanju del ste dolžni uporabljati brezhibno delovno opremo, ki ne ogroža vašega življenja in zdravja kot tudi ne življenja in zdravja zaposlenih s strani naročnika del.
- Hrupna dela se lahko izvajajo izključno v dnevnem obdobju.
- Dela ne smete izvajati pod vplivom alkohola, drog in drugih prepovedanih psihoaktivnih substanc.
- V primeru slabega počutja ali nezgode ali drugega nepričakovanega dogodka, takoj obvestite najbližjo odgovorno osebo izvajalca del in naročnika ter strokovnega sodelavca za VZPD.

- Pri izvajanju del ste dolžni zavarovati območje del (varovalni trak, ...) z namenom preprečitve dostopa nepooblaščenim osebam oz. zagotovitve varnosti mimoidočih.
- Posebno nevarna dela (višina, globina, delo na elektro instalacijah, zaprt, utesnjen prostor, osamljeno delovno mesto...) morata obvezno opravljati najmanj dva delavca.
- Po končanem delu ste dolžni očistiti delovno mesto (dnevno) ter zagotoviti, da se vzpostavijo varni delovni pogoji (zavarovati nevarna mesta, odstraniti odpadke...).

3. UKREPI POŽARNEGA VARSTVA

Zunanji izvajalci so dolžni upoštevati:

- Izvajati in zagotavljati veljavne zakonodaje s področja varstva pred požarom.
- Strogo je prepovedano kajenje v vseh prostorih UKC Maribor.
- Gorljive odpadke, ki nastanejo pri izvajanju del, je potrebno sproti odstranjevati iz objekta.
- Vse evakuacijske poti v UKC MB (hodniki, prehodi, vrata), ki so označene na načrtu evakuacije, morajo biti stalno proste in prehodne v vsej svoji širini.
- Skrbeti za čistočo v prostorih kjer se izvajajo dela, zagotavljati da so dostopi, dovozi in delovne površine za intervencijska vozila proste in prehodne.
- Dostopi do naprav za gašenje (gasilniki, hidrantni priključki...) oz. prijavo požara (ročni javljalniki požara) morajo biti vedno prosti, njihova nenamenska uporaba pa je prepovedana.
- Pri varjenju, rezanju ali uporabi odprtega plamena v prostorih ali kjerkoli na skupnem delovišču, se mora izvajalec posvetovati z odgovorno osebo naročnika ter pridobiti dovoljenje za izvajanje vročih del (Priloga 2) in organizirati izvajanje požarne straže (javiti naročniku vsaj dva dni pred začetkom izvajanja vročih del). Ker gre za opravljanje požarno nevarnih del v objektih z srednjo do povečano požarno ogroženostjo oz. v katerih se zbira več kot 100 ljudi, lahko **požarno stražo izvajajo le gasilci**.

Izvajalec vročih del je delavec, ki izvaja vroča dela na stalnih ali začasnih deloviščih, je za to usposobljen in to usposobljenost izkazuje z veljavnim certifikatom.

Izvajalec požarne straže mora upoštevati varnostne ukrepe iz opomnika (hrbta stran dovoljenja za izvajanje vročih del).

Izvajalec požarno nevarnih del med opravljanjem teh del zagotovi, da so na razpolago ustrezna gasilska tehnična sredstva, katerih vrsto in količino določijo gasilci - izvajalci požarne straže.

Mesto, na katerem se bo izvajalo delo, je bilo s strani izvajalca požarne straže predhodno preučeno, upoštevani so bili potrebni varnostni ukrepi.

Če opazite neposredno nevarnost za požar oz. požar, morate nevarnost odstraniti oz. požar pogasiti, če to lahko stori brez nevarnosti zase ali za druge.

Ob vstopu v objekt ste se dolžni seznaniti z izvlečkom iz požarnega reda, ki so nameščeni v delovnih prostorih ter z evakuacijskim načrtom.

Vsaka oseba je dolžna varovati materialne dobrine in življenje ljudi in sicer tako, da stalno uresničuje oziroma izvaja preventivne ukrepe za varstvo pred požarom ter da v primeru požara sodeluje pri njegovem gašenju in pomaga reševati ljudi in premoženje z vsemi razpoložljivimi sredstvi.

4. UKREPI IN NAVODILA ZA DELO Z NEVARNIMI KEMIKAJI IN VAROVANJE OKOLJA

V primeru, da bo izvajalec na skupnem delovišču uporabljal nevarne snovi (eksplozivne, oksidativne, vnetljive, strupene, zdravju škodljive, jedke, mutagene, rakotvorne, strupene za razmnoževanje, okolju nevarne, kemikalije, ki povzročajo preobčutljivost) mora o tem obvestiti naročnika.

Pri uporabi ste dolžni upoštevati:

1. Z nevarnimi kemikalijami lahko rokujejo samo osebe, ki so bile usposobljene po programu za delo z nevarnimi kemikalijami (imajo ustrezno potrdilo).
2. Z nevarnimi snovmi je potrebno ravnati v skladu z navodili proizvajalca, ki so podana v varnostnem listu ter navodilih za varno delo z nevarnimi kemikalijami in nalepkah na embalaži.
3. V primeru, da na območje izvajanja del prinašate nevarne snovi (diesel gorivo, razredčilo, barve, laki, ...), ki so povezane z izvajanjem del, ste dolžni predložiti varnostne liste in jih po končanem delu odstraniti z delovišča.
4. Jeklenke s tehničnimi plini ste dolžni po končanem delu odpeljati z delovišča in jih ne puščati v prostorih naročnika del. V primeru skladiščenje nevarnih snovi na območju UKC Maribor se dogovorite z naročnikom.
5. Prepovedano je zlivanje nevarnih snovi v kanalizacijo.
6. Preprečiti je potrebno možne vplive na okolje, ki lahko nastanejo pri opravljanju vašega dela. Pri uporabi nevarnih snovi le te ne smejo ogrožati zaposlenih naročnika in okolja.
7. Prevoz nevarnih snovi ste dolžni opraviti v skladu z ADR in varnostnimi listi.
8. Odpadki, ki nastanejo pri izvajanju del, so predmet izvajalca del in ste jih dolžni dnevno ustrezno zbirati ter sproti odstranjevati v skladu z veljavno zakonodajo.
9. Delo z jeklenkami:
  - Jeklenke morajo med skladiščenjem in transportom imeti privito zaščitno kapo. Transport jeklenk je dovoljen le z uporabo ustreznih transportnih vozičkov.
  - Jeklenke morajo biti vedno (med transportom, v skladišču, med uporabo) zavarovane proti padcem in zaščitene pred segrevanjem preko 50° C (sončni žarki, gorilniki, peči, radiatorji ipd.).
  - Dovoljena je uporaba le opreme, ki ustreza plinu v jeklenki, predvidenemu tlaku in temperaturi.
  - Jeklenke, pri katerih se glavni ventil ne more odpreti z roko, se morajo označiti, takoj izločiti iz uporabe in obvestiti dobavitelja plina.
  - Za posamezen plin je treba upoštevati tudi priporočila proizvajalca plina.

5. ORGANIZACIJA PRVE POMOČI NA DELOVIŠČU

Zunanji izvajalci so dolžni upoštevati:

- V času izvajanja del na skupnem delovišču, zagotoviti predpisan material in opremo za prvo pomoč na delovnem mestu. Seznaniti se morate z lokacijo omaric prve pomoči in s podatki oseb za nudenje prve medicinske pomoči.

V času izvajanja del na skupnem delovišču zagotoviti prisotnost osebe, ki je usposobljena za izvajanje prve pomoči skladno s Pravilnik o organizaciji, materialu in opremi za prvo pomoč na delovnem mestu (Uradni list RS, št. 136/06, 61/10 – ZRud-1 in 43/11 – ZVZD-1).

- Organizirati prvo pomoč v primeru nezgode pri delu na delovišču. V primeru poškodbe na delovišču zavarovati kraj nezgode, dokaze in zbrati podatke o dogodku, vključno z izjavami poškodovanca in prič.
- Zagotoviti nudenje prve pomoči ter nemudoma obvestiti odgovorno osebo izvajalca deli in naročnika ter strokovnega sodelavca za VZPD.

V primeru hujše poškodbe, kolektivne nezgode, smrtnega primera ali večje materialne škode pa tudi inšpekcijo dela in policijo.

6. UREDITEV ELEKTRIČNIH NAPELJAV

Električne inštalacije in oprema na delovišču mora ustrezati veljavnim predpisom in zahtevam standardov.

Na delovišču morajo izvajalci uporabljati vsak svoje električne priključne kable, podaljške in navijalne kolute, ki morajo biti ves čas brezhibni, kar se pred vsako uporabo preveri z vizualnim pregledom.

Na deloviščih se lahko uporabljajo samo navijalni kabelski koluti, ki so opremljeni s vtičnicami pokritimi s pokrovčki, termičnim varovalom proti pregretju ter v težki gumi izvedbi. Krpanje izolacije kablov z izolirnimi trakovi ni dovoljeno.

Električno premično ali ročno orodje, ki ga bodo izvajalci del uporabljali na deloviščih mora biti pred uporabo vizualno pregledano s strani odgovornih oseb ter poškodovano izločeno iz uporabe.

Pri popravilu elektro inštalacij ste dolžni upoštevati pet zlatih varnostnih pravil: izklop, zavarovanje pred ponovnim vklopom, ugotoviti breznapetostno stanje, ozemljitev in kratka sklenitev, prekrivanje in ograditev bližnjih delov, ki so pod napetostjo.

7. VARNO DELO PRI OPRAVLJANJU VZDRŽEVALNIH DEL NA VIŠINI

Pred izvajanjem del na višini, mora biti zagotovljeno, da bodo v času izvajanja del preprečene vse nevarnosti za varnost in zdravje delavcev, ki bi lahko izhajale iz obstoječih instalacij, naprav, objektov in dejavnosti ki se opravljajo v posameznih prostorih objekta oziroma na objektu.

Vsa dela se morajo opravljati v skladu z navodili za varno delo na višini, uporabljati je potrebno delovno opremo, ki izpolnjuje zahteve za takšna dela.

Izvajalec del mora izvesti vse potrebne varnostne ukrepe za varno delo na višini in zavarovati nevarna mesta (padec v globino, nevarnost padajočih predmetov...).

8. UKREPI IN NAVODILA V PRIMERU NEPRIČAKOVANEGA DOGODKA

Nezgoda/poškodba pri delu:

Zunanji izvajalci so dolžni:

- omogočiti varno posredovanje,
- nuditi prvo pomoč poškodovancu ali nenadno zbolelemu delavcu,
- obvestiti odgovorno osebo naročnika ali strokovnega sodelavca za VZPD na tel. št.: **02 321 20 34** ali **02 321 2519**, varnostna služba UKC Maribor tel. št.: **02 321 25 70**,
- zavarovati kraj nezgode,
- očividci poškodbe morajo sodelovati pri raziskavi nezgode.

Postopki in naloge v primeru požara:

Zunanji izvajalci so dolžni:

- o požaru je potrebno takoj obvestiti ostale v objektu (sprožiti ročni javljalnik požara),
- požar pogasiti z gasilnimi sredstvi, če to lahko stori brez nevarnosti zase ali za druge,
- obvestite najbližjega zaposlenega oz. klic **center za obveščanje na tel.: 112**,
- obvestiti varnostno službo UKC Maribor na tel. št.: **02 321 25 70**,
- zapustite prostore (uporaba evakuacijskih poti), ravnate se po navodilih zaposlenih, ne povzročajte panike,
- v primeru zadimljenja evakuacijskih poti si dihala zavarujte tako, da si pred usta in nos položite navlažen robček ali brisačo,
- uporaba dvigala je pri umiku strogo prepovedana,
- na zbirnem mestu počakati nadaljnja navodila,
- po prihodu intervencijskih ekip na objekt (gasilci, reševalci, policija) ste dolžni spoštovati navodila s strani vodje intervencije.

Postopki in naloge po požaru:

- Porabljene gasilnike, sredstva in opremo za gašenje požara po uporabi pustite na požarišču. Tako je očitno, da so bili uporabljeni in jih je potrebno ponovno napolniti.
- Do končne preiskave o vzrokih in posledicah za nastanek požara ne smete zapustiti noben od delavcev izvajalca del.
- Ponovni vstop v objekt je strogo prepovedan, dokler niso odpravljene vse posledice požara.

Onesnaževanje:

- v primeru razlitja, razsutja ali uhajanja nevarnih snovi, morate takoj obvestiti najbližjega zaposlenega in odgovorno osebo naročnika,
- v primeru posredovanja morate uporabiti osebno varovalno opremo za delo z nevarnimi snovmi, ukrepati v skladu z varnostnim listom za snov.